APPSC GROUP 1 · 1,000 TOPICS IN 100 DAYS

Day 12 | Telugu edition | Topics 111–120

సాధన ప్రశ్నలు మరియు వివరణలు

20 practice questions with answer key and complete explanations.

Complete the questions before turning to the answer key. Use the separate Study Notes PDF for full lessons and sources.

ఈ పుస్తకంలోని టాపిక్‌లు

111	అశోకుడు: ధమ్మం, శాసనాలు (edicts and inscriptions)
112	సుప్రీంకోర్టు హైకోర్టులు: నిర్మాణం, అధికార పరిధి, న్యాయమూర్తుల నియామకం
113	మానవాభివృద్ధి సూచీ: కోణాలు, సూచికలు, భారతదేశ ర్యాంకు
114	చెల్లింపుల శేషం: కరెంట్ ఖాతా, మూలధన ఖాతా
115	వాయురాశులు, వాతాగ్రాలు
116	ఖండాలు, మహాసముద్రాలు: ప్రపంచంలోని ప్రధాన భౌతిక స్వరూపాలు
117	సౌరశక్తి: జాతీయ సౌర మిషన్, అంతర్జాతీయ సౌర కూటమి
118	సిలాజిజమ్: 'అవకాశం' (possibility), 'I లేదా II' (either-or) రకాలు
119	డేటా విశ్లేషణ (data interpretation): పట్టికలను చదవడం, వేగంగా లెక్కించడం
120	వర్తమాన అంశాలు: శ్రీకాకుళం పొందూరు ఖాదీకి భౌగోళిక గుర్తింపు (GI) ట్యాగ్ (2025 డిసెంబర్)

DAY 12 · TOPIC 111

అశోకుడు: ధమ్మం, శాసనాలు (edicts and inscriptions)

ప్రశ్న 1

అశోకుడి శాసనాల్లో NCERTలో వర్ణించిన ప్రకారం అశోకుడి ధమ్మం గురించి కింది వాక్యాలను పరిశీలించండి:

1. 5వ ప్రధాన శిలా శాసనం ప్రకారం, అశోకుడు తన పట్టాభిషేకం తర్వాత ఎనిమిదో ఏడాది ధమ్మ మహామాత్రులను నియమించాడు.
2. అశోకుడు మనుషులకే కాకుండా జంతువులకు కూడా వైద్య సదుపాయం ఏర్పాటు చేశాడని 2వ ప్రధాన శిలా శాసనం నమోదు చేసింది.
3. 8వ ప్రధాన శిలా శాసనం ప్రకారం, అశోకుడు లుంబిని దర్శనంతో తన ధమ్మ యాత్రలను మొదలుపెట్టాడు.
4. NCERT వర్ణన ప్రకారం, అశోకుడి ధమ్మంలో దేవుడి పూజ గానీ, యాగం చేయడం గానీ లేవు.

పై వాక్యాల్లో ఏది/ఏవి సరైనవి?

- (1) 1, 2, 3 మాత్రమే
- (2) 2, 4 మాత్రమే
- (3) 1, 3, 4 మాత్రమే
- (4) 4 మాత్రమే

ప్రశ్న 2

జాబితా Iని (అశోకుడి శిలా శాసనం ఉన్న ప్రదేశం) జాబితా IIతో (అది దేనికి పేరుపొందింది) జతపరచండి:

జాబితా I (అశోకుడి శిలా శాసనం ఉన్న ప్రదేశం)	జాబితా II (అది దేనికి పేరుపొందింది)
A. షాబాజ్‌గఢీ	1. ఇక్కడి చిన్న శిలా శాసనం 1915లో దొరికింది; అది రాజును ఆయన సొంత పేరు అశోక అని పిలుస్తుంది
B. జౌగడ	2. ఇక్కడ 11, 12, 13 ప్రధాన శిలా శాసనాలు లేవు; వాటి స్థానంలో రెండు ప్రత్యేక శాసనాలు ఉన్నాయి
C. మస్కి	3. ఇక్కడ ప్రధాన శిలా శాసనాలు, చిన్న శిలా శాసనాలు రెండూ ఒకే చోట ఉన్నాయి
D. ఎర్రగుడి	4. ఇక్కడి ప్రధాన శిలా శాసనాల ప్రతిని ఖరోష్ఠి లిపిలో రాశారు

- (1) A-2, B-4, C-3, D-1
- (2) A-4, B-2, C-3, D-1
- (3) A-2, B-4, C-1, D-3
- (4) A-4, B-2, C-1, D-3

DAY 12 · TOPIC 112

సుప్రీంకోర్టు హైకోర్టులు: నిర్మాణం, అధికార పరిధి, న్యాయమూర్తుల నియామకం

ప్రశ్న 3

సుప్రీంకోర్టు హైకోర్టుల న్యాయమూర్తుల గురించి కింది వాక్యాలను పరిశీలించండి:

1. రాష్ట్రపతి దృష్టిలో ప్రముఖ న్యాయశాస్త్రవేత్త కావడం అనేది హైకోర్టు న్యాయమూర్తి నియామకానికి కావాల్సిన అర్హతల్లో ఒకటి కాదు.
2. హైకోర్టు న్యాయమూర్తుల సంఖ్యను పార్లమెంటు చట్టం ద్వారా నిర్ణయిస్తుంది.
3. హైకోర్టు న్యాయమూర్తుల పింఛన్లు భారత సంఘటిత నిధి మీద భారంగా ఉంటాయి.
4. సుప్రీంకోర్టు ఢిల్లీలోనే కాకుండా వేరే చోట్ల కూడా పనిచేయవచ్చు. ఆ చోట్లను రాష్ట్రపతి ఆమోదంతో భారత ప్రధాన న్యాయమూర్తి నిర్ణయిస్తారు.

పై వాక్యాల్లో ఏది/ఏవి సరైనవి?

- (1) 1, 2 మాత్రమే
- (2) 2, 3, 4 మాత్రమే
- (3) 1, 3 మాత్రమే
- (4) 1, 3, 4 మాత్రమే

ప్రశ్న 4

జాబితా Iని (రాజ్యాంగంలోని అధికరణ) జాబితా IIతో (ఆ అధికరణ దేని గురించి చెబుతుంది) జతపరచండి:

జాబితా I	జాబితా II
A. అధికరణ 128	1. ఒక న్యాయమూర్తిని ఒక హైకోర్టు నుంచి మరో హైకోర్టుకు బదిలీ చేయడం
B. అధికరణ 127	2. రిటైరైన ఒక న్యాయమూర్తిని సుప్రీంకోర్టు న్యాయమూర్తిగా పనిచేయాలని కోరడం
C. అధికరణ 222	3. ఒక హైకోర్టులో పెండింగ్‌లో ఉన్న కేసును మరో హైకోర్టుకు బదిలీ చేయడం
D. అధికరణ 139A	4. ఒక హైకోర్టు న్యాయమూర్తిని సుప్రీంకోర్టు సిట్టింగులకు అడ్ హాక్ న్యాయమూర్తిగా హాజరు కావాలని కోరడం

- (1) A-2, B-4, C-1, D-3
- (2) A-4, B-2, C-1, D-3
- (3) A-2, B-4, C-3, D-1
- (4) A-4, B-2, C-3, D-1

DAY 12 · TOPIC 113

మానవాభివృద్ధి సూచీ: కోణాలు, సూచికలు, భారతదేశ ర్యాంకు

ప్రశ్న 5

UNDP మానవాభివృద్ధి సూచీని (HDI) లెక్కించే పద్ధతి గురించి కింది వాక్యాలను పరిశీలించండి:

1. ఆరోగ్య, విద్యా, ఆదాయ కోణ సూచీల గుణ మధ్యమాన్ని HDIగా తీసుకుంటారు.
2. బడిలో చదువుతారని ఆశించే సంవత్సరాల సూచీకి, సగటున చదువుకున్న సంవత్సరాల సూచీకి గుణ మధ్యమం తీసి విద్యా కోణ సూచీని లెక్కిస్తారు.
3. HDI విలువ సరిగ్గా0.700 ఉన్న దేశాన్ని అధిక మానవాభివృద్ధి వర్గంలో ఉంచుతారు.

పై వాక్యాల్లో ఏది/ఏవి సరైనవి?

- (1) 1, 3 మాత్రమే
- (2) 1, 2 మాత్రమే
- (3) 2, 3 మాత్రమే
- (4) 1 మాత్రమే

ప్రశ్న 6

జాబితా Iని (UNDP మిశ్రమ సూచీ) జాబితా IIతో (దాన్ని లెక్కించే పద్ధతిలో ఒక అంశం) జతపరచండి:

జాబితా I (UNDP మిశ్రమ సూచీ)	జాబితా II (దాన్ని లెక్కించే పద్ధతిలో ఒక అంశం)
A. లింగ అభివృద్ధి సూచీ (GDI)	1. మహిళల శ్రామిక శక్తి భాగస్వామ్య రేటు, మగవారి శ్రామిక శక్తి భాగస్వామ్య రేటు
B. లింగ అసమానత సూచీ (GII)	2. ఒక సర్దుబాటు కారకం; ఇది రెండు తలసరి సూచీల అంకగణిత సగటు
C. అసమానతకు సర్దుబాటు చేసిన HDI (IHDI)	3. మహిళలకు విడిగా, మగవారికి విడిగా లెక్కించిన HDI, నిష్పత్తి రూపంలో
D. భూగ్రహంపై ఒత్తిళ్లకు సర్దుబాటు చేసిన HDI (PHDI)	4. అట్కిన్సన్ కొలత; దీన్ని మూడు కోణాల్లో ఒక్కో కోణానికి విడిగా లెక్కిస్తారు

- (1) A-1, B-3, C-4, D-2
- (2) A-1, B-3, C-2, D-4
- (3) A-3, B-1, C-4, D-2
- (4) A-3, B-1, C-2, D-4

DAY 12 · TOPIC 114

చెల్లింపుల శేషం: కరెంట్ ఖాతా, మూలధన ఖాతా

ప్రశ్న 7

జాబితా I‌ని (భారత చెల్లింపుల శేషంలో నమోదయ్యే లావాదేవీలు) జాబితా IIతో (RBI పద్ధతిలో ప్రతి లావాదేవీ నమోదయ్యే భాగం) జతపరచండి:

A, C వరుసల్లోని నర్సు చెల్లింపుల శేషం (BoP) లెక్కల ప్రకారం UAE నివాసి; భారతదేశానికి అనివాసి (non-resident) అని పరిగణించండి.

జాబితా I	జాబితా II
A. దుబాయ్‌లో (Dubai) పనిచేసే ఒక భారతీయ నర్సు కొచ్చిలోని (Kochi) తన తల్లిదండ్రులకు ఇంటి ఖర్చుల కోసం డబ్బు పంపుతుంది	1. ప్రాథమిక ఆదాయం
B. విదేశీ పెట్టుబడిదారులు భారతదేశంలోని తమ పెట్టుబడులపై సంపాదించిన రాబడిని తమ దేశానికి పంపుకుంటారు	2. సేవలు
C. దుబాయ్‌లో పనిచేసే ఒక భారతీయ నర్సు తన పొదుపును కొచ్చిలోని ఒక బ్యాంకులో తన పేరు మీద టర్మ్ డిపాజిట్‌గా ఉంచుతుంది	3. ద్వితీయ ఆదాయం
D. ఒక భారతీయ IT కంపెనీ లండన్‌లోని (London) ఒక బ్యాంకు కోసం సాఫ్ట్‌వేర్ రాసినందుకు ఫీజులు అందుకుంటుంది	4. మూలధన ఖాతా, విత్త ఖాతా

- (1) A-4, B-1, C-3, D-2
- (2) A-3, B-2, C-4, D-1
- (3) A-3, B-1, C-4, D-2
- (4) A-4, B-2, C-3, D-1

ప్రశ్న 8

చెల్లింపుల శేషం గురించి కింది వాక్యాలను పరిశీలించండి:

1. RBI పద్ధతిలో సేవలు, ప్రాథమిక ఆదాయం, ద్వితీయ ఆదాయం అనే మూడింటి నికర శేషాలను కలిపితే నికర అదృశ్యాలు (net invisibles) వస్తాయి.
2. RBI చెల్లింపుల శేషం పట్టికలోని రిజర్వ్ ఆస్తుల వరుసలో, భారత విదేశీ మారక ద్రవ్య నిల్వల తగ్గుదలను మైనస్ గుర్తుతో చూపిస్తారు.
3. NCERT వాణిజ్య శేషాన్ని వస్తువుల, సేవల ఎగుమతుల విలువకూ వస్తువుల, సేవల దిగుమతుల విలువకూ మధ్య ఉండే తేడాగా నిర్వచిస్తుంది.
4. భారతదేశం 1994లో కరెంట్ ఖాతాపై రూపాయికి పూర్తి మార్పిడి సౌలభ్యాన్ని (convertibility) అంగీకరించింది.

పై వాక్యాల్లో ఏది/ఏవి సరైనవి?

- (1) 1, 3 మాత్రమే
- (2) 1, 4 మాత్రమే
- (3) 2, 4 మాత్రమే
- (4) 2, 3 మాత్రమే

DAY 12 · TOPIC 115

వాయురాశులు, వాతాగ్రాలు

ప్రశ్న 9

జాబితా Iని (వాతాగ్రం రకం) జాబితా IIతో (దాన్ని గుర్తించే లక్షణం) జతపరచండి:

జాబితా I (వాతాగ్రం రకం)	జాబితా II (దాన్ని గుర్తించే లక్షణం)
A. ఉష్ణ వాతాగ్రం	1. దీని వాలు నిటారుగా ఉంటుంది, సుమారు 50కి 1 నుంచి 100కి 1 వరకు ఉంటుంది. దీని వెంట సన్నని పట్టీలో భారీ జల్లులు కురుస్తాయి; తరచుగా ఉరుములు కూడా ఉంటాయి
B. శీతల వాతాగ్రం	2. వాతాగ్ర అల్పపీడనం జీవిత కాలం చివర్లో ఇది ఏర్పడుతుంది. వేగంగా కదిలే వాతాగ్రం నెమ్మదిగా కదిలే వాతాగ్రాన్ని అందుకుని, వెచ్చని గాలి నేల నుంచి పైకి లేచినప్పుడు ఇది ఏర్పడుతుంది
C. మూసుకుపోయిన వాతాగ్రం	3. వాతాగ్ర అల్పపీడనం జీవిత కాలం మొదట్లో దీని మీద ఒక అల ఏర్పడుతుంది. తర్వాత ఇది ఒక శీతల వాతాగ్రంగా, ఒక ఉష్ణ వాతాగ్రంగా మారుతుంది
D. నిశ్చల వాతాగ్రం	4. దీని వాలు చాలా తక్కువగా ఉంటుంది. దీనికి చాలా దూరం ముందు ఎత్తులో సిర్రస్ మేఘాలు కనిపిస్తాయి. దీని వర్షం ఎక్కువ సమంగా, విస్తారమైన ప్రాంతంలో కురుస్తుంది

- (1) A-1, B-4, C-2, D-3
- (2) A-4, B-1, C-3, D-2
- (3) A-1, B-4, C-3, D-2
- (4) A-4, B-1, C-2, D-3

ప్రశ్న 10

వాయురాశుల గురించి కింది వాక్యాలను పరిశీలించండి:

1. NCERT గుర్తించే ఐదు రకాల వాయురాశుల్లో సముద్ర ఆర్కిటిక్ వాయురాశి కూడా ఉంది; అది ఎప్పుడూ మంచు కప్పి ఉండే ఆర్కిటిక్ మీద, అంటార్కిటికా మీద ఏర్పడుతుంది.
2. తనకన్నా వెచ్చని సముద్రం మీదికి కదిలే ధ్రువ వాయురాశి కింది నుంచి వేడెక్కుతుంది, దాని స్థిరత్వం తగ్గుతుంది, అది జల్లులను ఇచ్చే అవకాశం ఉంటుంది.
3. బెర్జెరాన్ వర్గీకరణలో, తన కింది ఉపరితలం కన్నా చల్లగా ఉండే వాయురాశిని k అనే అక్షరంతో సూచిస్తారు.

పై వాక్యాల్లో ఏది/ఏవి సరైనవి?

- (1) 1, 2 మాత్రమే
- (2) 2 మాత్రమే
- (3) 2, 3 మాత్రమే
- (4) 1, 3 మాత్రమే

DAY 12 · TOPIC 116

ఖండాలు, మహాసముద్రాలు: ప్రపంచంలోని ప్రధాన భౌతిక స్వరూపాలు

ప్రశ్న 11

జాబితా Iని (పర్వత శిఖరం) జాబితా IIతో (అది ఉన్న ఖండం) జతపరచండి:

జాబితా I (పర్వత శిఖరం)	జాబితా II (ఖండం)
A. డెనాలి	1. ఆస్ట్రేలియా
B. అకోన్‌కాగ్వా	2. ఉత్తర అమెరికా
C. విన్సన్ శిఖరం	3. దక్షిణ అమెరికా
D. కోజియస్కో శిఖరం	4. అంటార్కిటికా

- (1) A-3, B-2, C-4, D-1
- (2) A-2, B-3, C-4, D-1
- (3) A-3, B-2, C-1, D-4
- (4) A-2, B-3, C-1, D-4

ప్రశ్న 12

ఖండాలు, మహాసముద్రాల గురించి కింది వాక్యాలను పరిశీలించండి:

1. అట్లాంటిక్ మహాసముద్రంలో అత్యంత లోతైన చోటు ప్యూర్టో రికో అగాధంలో ఉంది.
2. భూ అర్ధగోళంలో (land hemisphere) కూడా నేల కన్నా నీరే ఎక్కువ విస్తీర్ణంలో ఉంది.
3. విస్తీర్ణంలో యూరప్ కన్నా అంటార్కిటికా పెద్దది.
4. ఐదు మహాసముద్రాల్లో అతి చిన్నది దక్షిణ మహాసముద్రం.

పై వాక్యాల్లో ఏది/ఏవి సరైనవి?

- (1) 1, 2, 3 మాత్రమే
- (2) 2, 3 మాత్రమే
- (3) 1, 4 మాత్రమే
- (4) 2, 3, 4 మాత్రమే

DAY 12 · TOPIC 117

సౌరశక్తి: జాతీయ సౌర మిషన్, అంతర్జాతీయ సౌర కూటమి

ప్రశ్న 13

భారతదేశ సౌర కార్యక్రమం గురించి కింది వాక్యాలను పరిశీలించండి:

1. జాతీయ సౌర మిషన్‌ను ప్రారంభించినప్పుడు, 2022 నాటికి 1,00,000 MW సౌర విద్యుత్ సామర్థ్యం సాధించాలనే లక్ష్యం పెట్టుకున్నారు.
2. 2015 సవరణ ప్రకారం, 100 GW లక్ష్యంలో 60 GW రూఫ్‌టాప్ సోలార్ నుంచి రావాలి; 40 GW గ్రిడ్‌కు కలిపి ఉండే పెద్ద, మధ్య తరహా ప్రాజెక్టుల నుంచి రావాలి.
3. PM-KUSUM పథకంలోని కాంపోనెంట్ C గ్రిడ్‌కు కలిపి ఉన్న వ్యవసాయ పంపులను సౌరశక్తితో నడిచేలా మార్చడానికి సంబంధించినది.
4. PM సూర్య ఘర్: ముఫ్త్ బిజ్లీ యోజనలో ఒక వ్యక్తిగత నివాస గృహానికి, ఏర్పాటు చేసిన రూఫ్‌టాప్ వ్యవస్థ పెద్దదైనా, 3 kW దాటిన సామర్థ్యానికి అదనపు కేంద్ర ఆర్థిక సహాయం లభించదు.

పై వాక్యాల్లో ఏది/ఏవి సరైనవి?

- (1) 3, 4 మాత్రమే
- (2) 1, 2 మాత్రమే
- (3) 1, 3 మాత్రమే
- (4) 2, 4 మాత్రమే

ప్రశ్న 14

అంతర్జాతీయ సౌర కూటమిని (ISA) ప్రారంభించిన చోటును, దాని ఫ్రేమ్‌వర్క్ ఒప్పందాన్ని సంతకాల కోసం తెరిచిన చోటును కింది వాటిలో ఏది సరిగ్గా చెబుతుంది?

- (1) ప్రారంభం మరకేష్‌లో జరిగింది; ఫ్రేమ్‌వర్క్ ఒప్పందాన్ని పారిస్‌లో సంతకాల కోసం తెరిచారు
- (2) ప్రారంభం పారిస్‌లో జరిగింది; ఫ్రేమ్‌వర్క్ ఒప్పందాన్ని పారిస్‌లో సంతకాల కోసం తెరిచారు
- (3) ప్రారంభం మరకేష్‌లో జరిగింది; ఫ్రేమ్‌వర్క్ ఒప్పందాన్ని మరకేష్‌లో సంతకాల కోసం తెరిచారు
- (4) ప్రారంభం పారిస్‌లో జరిగింది; ఫ్రేమ్‌వర్క్ ఒప్పందాన్ని మరకేష్‌లో సంతకాల కోసం తెరిచారు

DAY 12 · TOPIC 118

సిలాజిజమ్: 'అవకాశం' (possibility), 'I లేదా II' (either-or) రకాలు

ప్రశ్న 15

కింద మూడు ప్రకటనలు, వాటి తర్వాత I, II, III అనే మూడు తీర్మానాలు ఇచ్చారు. ప్రకటనలు అందరికీ తెలిసిన వాస్తవాలకు భిన్నంగా కనిపించినా వాటిని నిజమనే తీసుకోండి. ఏ తీర్మానం లేదా తీర్మానాలు ప్రకటనల నుంచి తార్కికంగా అనుసరిస్తాయో నిర్ణయించండి.

ప్రకటనలు:

- కొన్ని నాణేలు నోట్లు
- అన్ని నోట్లూ కార్డులే.
- ఏ కార్డు కూడా స్టాంపు కాదు.

తీర్మానాలు:

- I. కొన్ని కార్డులు నాణేలు.
- II. అన్ని నాణేలూ స్టాంపులే అయ్యే అవకాశం ఉంది.
- III. అన్ని స్టాంపులూ నాణేలే అయ్యే అవకాశం ఉంది.

- (1) I మాత్రమే అనుసరిస్తుంది
- (2) II, III మాత్రమే అనుసరిస్తాయి
- (3) I, III మాత్రమే అనుసరిస్తాయి
- (4) I, II మాత్రమే అనుసరిస్తాయి

ప్రశ్న 16

కింద మూడు ప్రకటనలు, వాటి తర్వాత I, II, III అనే మూడు తీర్మానాలు ఇచ్చారు. ప్రకటనలు అందరికీ తెలిసిన వాస్తవాలకు భిన్నంగా కనిపించినా వాటిని నిజమనే తీసుకోండి. ఏ తీర్మానం లేదా తీర్మానాలు ప్రకటనల నుంచి తార్కికంగా అనుసరిస్తాయో నిర్ణయించండి.

ప్రకటనలు:

- కొన్ని కుండలు పెనాలు.
- ఏ పెనం కూడా జాడీ కాదు.
- అన్ని జాడీలూ కప్పులే.

తీర్మానాలు:

- I. అన్ని కుండలూ కప్పులే.
- II. కొన్ని కుండలు కప్పులు కావు.
- III. ఏ కుండ కూడా జాడీ కాదు.

- (1) II మాత్రమే అనుసరిస్తుంది
- (2) I లేదా II, ఏదో ఒకటి అనుసరిస్తుంది
- (3) I లేదా II, ఏదో ఒకటి అనుసరిస్తుంది; III కూడా అనుసరిస్తుంది
- (4) I, II, III లలో ఏదీ అనుసరించదు

DAY 12 · TOPIC 119

డేటా విశ్లేషణ (data interpretation): పట్టికలను చదవడం, వేగంగా లెక్కించడం

ప్రశ్న 17

కింది పట్టికను చదివి ప్రశ్న 1కి, ప్రశ్న 2కి జవాబులు ఇవ్వండి.

ఒక రాష్ట్రంలోని ఐదు జిల్లాల్లో వరి (ఉదాహరణ కోసం ఇచ్చిన అంకెలు). ఉత్పత్తి వేల టన్నుల్లో, విస్తీర్ణం వేల హెక్టార్లలో.

జిల్లా	ఉత్పత్తి, 2023-24	ఉత్పత్తి, 2024-25	వరి సాగు విస్తీర్ణం, 2024-25
P	330	304	80
Q	560	540	150
R	480	552	160
S	840	700	250
T	510	464	160

2023-24 నుంచి 2024-25కు జిల్లా Rలో వరి ఉత్పత్తి ఎంత శాతం పెరిగింది (ఒక దశాంశ స్థానం వరకు)?

- (1) 12.5%
- (2) 13.0%
- (3) 14.6%
- (4) 15.0%

ప్రశ్న 18

కింది పట్టికను చదివి ప్రశ్న 1కి, ప్రశ్న 2కి జవాబులు ఇవ్వండి.

ఒక రాష్ట్రంలోని ఐదు జిల్లాల్లో వరి (ఉదాహరణ కోసం ఇచ్చిన అంకెలు). ఉత్పత్తి వేల టన్నుల్లో, విస్తీర్ణం వేల హెక్టార్లలో.

జిల్లా	ఉత్పత్తి, 2023-24	ఉత్పత్తి, 2024-25	వరి సాగు విస్తీర్ణం, 2024-25
P	330	304	80
Q	560	540	150
R	480	552	160
S	840	700	250
T	510	464	160

ఐదు జిల్లాలనూ కలిపి తీసుకుంటే, 2024-25లో వరి దిగుబడి (హెక్టారుకు ఉత్పత్తి) ఎంత (రెండు దశాంశ స్థానాల వరకు)?

- (1) హెక్టారుకు 3.20 టన్నులు
- (2) హెక్టారుకు 3.31 టన్నులు
- (3) హెక్టారుకు 3.40 టన్నులు
- (4) హెక్టారుకు 3.48 టన్నులు

DAY 12 · TOPIC 120

వర్తమాన అంశాలు: శ్రీకాకుళం పొందూరు ఖాదీకి భౌగోళిక గుర్తింపు (GI) ట్యాగ్ (2025 డిసెంబర్)

ప్రశ్న 19

పొందూరు ఖాదీ, దాని భౌగోళిక గుర్తింపు గురించి కింది వాక్యాలను పరిశీలించండి:

1. పొందూరు ఖాదీకి భౌగోళిక గుర్తింపు దక్కిన దరఖాస్తును ఖాదీ, గ్రామీణ పరిశ్రమల కమిషన్ (KVIC) పెట్టింది.
2. భారతదేశంలో నమోదైన భౌగోళిక గుర్తింపు పదేళ్ల పాటు చెల్లుతుంది; దాన్ని పునరుద్ధరించుకోవచ్చు.
3. పొందూరు ఖాదీ నూలును ఎన్నో కదుర్లు ఉన్న అంబర్ రాట్నం మీద వడుకుతారు.

పై వాక్యాల్లో ఏది/ఏవి సరైనవి?

- (1) 2 మాత్రమే
- (2) 1, 2 మాత్రమే
- (3) 2, 3 మాత్రమే
- (4) 1, 3 మాత్రమే

ప్రశ్న 20

జాబితా Iని (భౌగోళిక గుర్తింపుగా నమోదైన ఆంధ్రప్రదేశ్ ఉత్పత్తులు) జాబితా IIతో (ప్రతి GI పేరులో ఉన్న ఊరు ఇప్పుడు ఉన్న జిల్లా) జతపరచండి:

జాబితా I	జాబితా II
A. ఏటికొప్పాక బొమ్మలు	1. పల్నాడు
B. కొండపల్లి బొమ్మలు	2. అనకాపల్లి
C. దుర్గి రాతి శిల్పాలు	3. NTR
D. ఆళ్లగడ్డ రాతి శిల్పకళ	4. నంద్యాల

- (1) A-3, B-2, C-1, D-4
- (2) A-2, B-3, C-4, D-1
- (3) A-2, B-3, C-1, D-4
- (4) A-3, B-2, C-4, D-1

DAY 12 · MCQ PRACTICE

జవాబుల పట్టిక

Question	Topic	Answer
1	111	(2)
2	111	(4)
3	112	(4)
4	112	(1)
5	113	(1)
6	113	(3)
7	114	(3)
8	114	(2)
9	115	(4)
10	115	(3)
11	116	(2)
12	116	(1)
13	117	(1)
14	117	(4)
15	118	(3)
16	118	(2)
17	119	(4)
18	119	(1)
19	120	(2)
20	120	(3)

DAY 12 · TOPIC 111

అశోకుడు: ధమ్మం, శాసనాలు (edicts and inscriptions)

ప్రశ్న 1

జవాబు: (2) 2, 4 మాత్రమే

- 1వ వాక్యం తప్పు: పట్టాభిషేకం జరిగిన పదమూడేళ్లకు ధమ్మ మహామాత్రులను నియమించానని 5వ ప్రధాన శిలా శాసనం చెబుతుంది. ఎనిమిదో ఏడాది అనేది కళింగను జయించిన సంవత్సరం (13వ శాసనం).
- 2వ వాక్యం సరైనది: మనుషులకు, జంతువులకు రెండు రకాల వైద్య సదుపాయాలు ఏర్పాటు చేశానని, దారుల వెంట బావులు తవ్వించి చెట్లు నాటించానని 2వ శాసనం చెబుతుంది.
- 3వ వాక్యం తప్పు: పట్టాభిషేకం జరిగిన పదేళ్లకు సంబోధికి (బోధ్ గయకు) వెళ్లి ధమ్మ యాత్రలను మొదలుపెట్టానని 8వ శాసనం చెబుతుంది. లుంబిని దర్శనం పట్టాభిషేకం జరిగిన ఇరవై ఏళ్లకు జరిగింది; రుమ్మిందేయి శాసనం ఈ విషయం నమోదు చేసింది.
- 4వ వాక్యం సరైనది: అశోకుడి ధమ్మంలో దేవుడి పూజ లేదు, యాగం చేయడం లేదు అని NCERT (ఆరో తరగతి) చెబుతుంది.
- మిగతా ఆప్షన్లు ఎందుకు తప్పు: (1)లో తప్పు అయిన 1వ, 3వ వాక్యాలు ఉన్నాయి; సరైనదైన 4వ వాక్యం లేదు. (3)లో తప్పు అయిన 1వ, 3వ వాక్యాలు ఉన్నాయి; సరైనదైన 2వ వాక్యం లేదు. (4)లో సరైనదైన 2వ వాక్యం లేదు.

ప్రశ్న 2

జవాబు: (4) A-4, B-2, C-1, D-3

- ఇది ఎందుకు సరైనది: వాయవ్యంలోని షాబాజ్‌గఢీ ప్రధాన శిలా శాసనాలు ఖరోష్ఠి లిపిలో ఉన్నాయి (A-4). కళింగలో (ఒడిశా) ఉన్న జౌగడలో, ధౌలిలో లాగానే, 11, 12, 13 ప్రధాన శిలా శాసనాలు లేవు; వాటి స్థానంలో రెండు ప్రత్యేక శాసనాలు ఉన్నాయి (B-2). 1915లో దొరికిన మస్కి చిన్న శిలా శాసనంలో అశోక అనే పేరు ఉంది; దేవానాంపియ పియదసి అంటే అశోకుడే అని అది నిర్ధారించింది (C-1). జాబితా Iలో ప్రధాన శిలా శాసనాలు, చిన్న శిలా శాసనాలు రెండూ ఉన్న ప్రదేశం ఎర్రగుడి ఒక్కటే (D-3). షాబాజ్‌గఢీలో, జౌగడలో ప్రధాన శిలా శాసనాలు ఉన్నాయి; కానీ చిన్న శిలా శాసనం లేదు. మస్కిలో చిన్న శిలా శాసనం ఉంది; కానీ ప్రధాన శిలా శాసనాలు లేవు.
- (1) ఎందుకు తప్పు: ఇందులో రెండు తారుమార్లూ ఒకేసారి జరిగాయి; కాబట్టి నాలుగు జతలూ తప్పే.
- (2) ఎందుకు తప్పు: ఇందులో మస్కి, ఎర్రగుడి తారుమారయ్యాయి. రెండూ చిన్న శిలా శాసనాలు ఉన్న దక్షిణాది ప్రదేశాలే. కానీ మస్కి శాసనంలో అశోక అనే పేరు ఉంది. ఎర్రగుడిలో ప్రధాన శిలా శాసనాలు కూడా ఉన్నాయి.
- (3) ఎందుకు తప్పు: ఇందులో షాబాజ్‌గఢీ, జౌగడ తారుమారయ్యాయి. రెండు చోట్లా ప్రధాన శిలా శాసనాలు మామూలు రూపానికి భిన్నంగా ఉన్నాయి; కానీ తేడా వేరువేరు విధాలుగా ఉంది. షాబాజ్‌గఢీ శాసనాలు ఖరోష్ఠి లిపిలో ఉన్న ప్రాకృతంలో ఉన్నాయి; వాటిలో 13వ శాసనం కూడా ఉంది. జౌగడ శాసనాలు బ్రాహ్మీ లిపిలో ఉన్నాయి; వాటిలో 11 నుంచి 13 వరకు ఉన్న శాసనాలు లేవు.

DAY 12 · TOPIC 112

సుప్రీంకోర్టు హైకోర్టులు: నిర్మాణం, అధికార పరిధి, న్యాయమూర్తుల నియామకం

ప్రశ్న 3

జవాబు: (4) 1, 3, 4 మాత్రమే

- 1వ వాక్యం సరైనది: హైకోర్టుకు అధికరణ 217(2) రెండు మార్గాలే ఇస్తుంది: న్యాయ పదవిలో 10 ఏళ్లు లేదా హైకోర్టులో న్యాయవాదిగా 10 ఏళ్లు "distinguished jurist", అంటే ప్రముఖ న్యాయశాస్త్రవేత్త మార్గం అధికరణ 124(3)(c)లో ఉంది. అది సుప్రీంకోర్టుకు మాత్రమే వర్తిస్తుంది.
- 2వ వాక్యం తప్పు: అధికరణ 216 ప్రకారం హైకోర్టులో ఒక ప్రధాన న్యాయమూర్తి, "as the President may from time to time deem it necessary to appoint", అంటే రాష్ట్రపతి ఎప్పటికప్పుడు అవసరమని భావించి నియమించే ఇతర న్యాయమూర్తులు ఉంటారు. పార్లమెంటు చట్టం ద్వారా నిర్ణయించేది సుప్రీంకోర్టు న్యాయమూర్తుల సంఖ్యను.
- 3వ వాక్యం సరైనది: హైకోర్టు న్యాయమూర్తుల జీతాలు, భత్యాలు రాష్ట్ర సంఘటిత నిధి మీద భారంగా ఉంటాయి (అధికరణ 202(3)(d)). కానీ వారి పింఛన్లు భారత సంఘటిత నిధి మీద భారంగా ఉంటాయి (అధికరణ 112(3)(d)(iii)).
- 4వ వాక్యం సరైనది: అధికరణ 130 ప్రకారం సుప్రీంకోర్టు ఢిల్లీలో పనిచేస్తుంది. రాష్ట్రపతి ఆమోదంతో భారత ప్రధాన న్యాయమూర్తి నిర్ణయించే వేరే చోట్ల కూడా అది పనిచేయవచ్చు.
- మిగతా ఆప్షన్లు ఎందుకు తప్పు: (1)లో తప్పైన 2వ వాక్యం ఉంది; సరైనవైన 3వ, 4వ వాక్యాలు లేవు. (2)లో తప్పైన 2వ వాక్యం ఉంది; సరైనదైన 1వ వాక్యం లేదు. (3)లో సరైనదైన 4వ వాక్యం లేదు.

ప్రశ్న 4

జవాబు: (1) A-2, B-4, C-1, D-3

- ఇది ఎందుకు సరైనది: అధికరణ 128 ప్రకారం ముందుగా రాష్ట్రపతి సమ్మతి తీసుకుని, రిటైరైన ఒక న్యాయమూర్తిని సుప్రీంకోర్టు న్యాయమూర్తిగా పనిచేయాలని CJI కోరవచ్చు (A-2). అధికరణ 127 ప్రకారం ముందుగా రాష్ట్రపతి సమ్మతి తీసుకుని, అర్హత ఉన్న ఒక హైకోర్టు న్యాయమూర్తిని సుప్రీంకోర్టు సిట్టింగులకు అడ్ హాక్ న్యాయమూర్తిగా హాజరు కావాలని CJI కోరవచ్చు (B-4). అధికరణ 222 ప్రకారం CJIని సంప్రదించిన తర్వాత రాష్ట్రపతి ఒక న్యాయమూర్తిని ఒక హైకోర్టు నుంచి మరో హైకోర్టుకు బదిలీ చేయవచ్చు (C-1). అధికరణ 139A(2) ప్రకారం న్యాయం జరగడం కోసం ఒక హైకోర్టులోని కేసును సుప్రీంకోర్టు మరో హైకోర్టుకు బదిలీ చేయవచ్చు (D-3).
- (2) ఎందుకు తప్పు: తాత్కాలికంగా పనిచేసే రెండు రకాల న్యాయమూర్తులను ఇది తారుమారు చేసింది. పదవిలో ఉన్న హైకోర్టు న్యాయమూర్తి (అడ్ హాక్, అధికరణ 127) ఒక రకం; రిటైరైన న్యాయమూర్తి (అధికరణ 128) రెండో రకం.
- (3) ఎందుకు తప్పు: రెండు రకాల బదిలీలను ఇది తారుమారు చేసింది. న్యాయమూర్తుల బదిలీ అధికరణ 222లో ఉంది; కేసుల బదిలీ అధికరణ 139Aలో ఉంది.
- (4) ఎందుకు తప్పు: ఇది రెండు జతలనూ తారుమారు చేసింది.

DAY 12 · TOPIC 113

మానవాభివృద్ధి సూచీ: కోణాలు, సూచికలు, భారతదేశ ర్యాంకు

ప్రశ్న 5

జవాబు: (1) 1, 3 మాత్రమే

- 1వ వాక్యం సరైనది: మూడు కోణ సూచీల గుణ మధ్యమమే HDI అని, అంటే వాటి లబ్ధానికి ఘనమూలం అని UNDP Technical Notes చెబుతున్నాయి. 2010 నివేదిక నుంచి ఇదే పద్ధతి.
- 2వ వాక్యం తప్పు: రెండు విద్యా సూచీలను వాటి అంకగణిత సగటుతో కలుపుతారు; గుణ మధ్యమంతో కాదు. గుణ మధ్యమాన్ని చివరి మెట్టులో, మూడు కోణాలను కలిపేటప్పుడు మాత్రమే వాడతారు.
- 3వ వాక్యం సరైనది: అధిక మానవాభివృద్ధి వర్గం 0.700 నుంచి 0.799 వరకు ఉంటుంది. మధ్యస్థ వర్గం 0.699 దగ్గర ఆగిపోతుంది. అందుకే HDR 2025లో భారతదేశ విలువ 0.685 మధ్యస్థ వర్గంలోకి వస్తుంది; 0.700 విలువ అయితే అధిక వర్గంలోకి వస్తుంది.
- మిగతా ఆప్షన్లు ఎందుకు తప్పు: (2)లో, (3)లో తప్పైన 2వ వాక్యం ఉంది. అదనంగా (3)లో సరైనదైన 1వ వాక్యం లేదు; (2)లో సరైనదైన 3వ వాక్యం లేదు. (4)లో సరైనదైన 3వ వాక్యం లేదు.

ప్రశ్న 6

జవాబు: (3) A-3, B-1, C-4, D-2

- A-3: మహిళల HDIని మగవారి HDIతో భాగించగా వచ్చే నిష్పత్తే GDI. కాబట్టి దీనికి ఒక్కో లింగానికి విడిగా లెక్కించిన HDI కావాలి.
- B-1: GII మూడు కోణాల్లో తన సొంత సూచికలను వాడుతుంది. దాని శ్రామిక మార్కెట్ కోణంలోని సూచిక ఒక్కో లింగానికి శ్రామిక శక్తి భాగస్వామ్య రేటు. GDI ఈ సూచికను వాడదు.
- C-4: IHDIలో ప్రతి కోణంలోని అసమానతను అట్కిన్సన్ కొలతతో లెక్కించి, ఆ మేరకు ఆ కోణ సూచీని తగ్గిస్తారు. ఈ కొలతను ఆరోగ్యం, విద్య, ఆదాయం అనే మూడు కోణాలకూ విడివిడిగా లెక్కిస్తారు.
- D-2: PHDIలో HDIని ఒక సర్దుబాటు కారకంతో గుణిస్తారు. ఆ కారకం రెండు తలసరి సూచీల అంకగణిత సగటు: తలసరి కార్బన్ డయాక్సైడ్ ఉద్గారాల సూచీ, తలసరి పదార్థ పాదముద్ర సూచీ. IHDIలో ఇలా రెండు సూచీల సగటు ఉండదు.
- మిగతా ఆప్షన్లు ఎందుకు తప్పు: (1) లింగానికి సంబంధించిన రెండు సూచీలను, అంటే GDIని, GIIని తారుమారు చేసింది. (4) HDIని సర్దుబాటు చేసే రెండు సూచీలను, అంటే IHDIని, PHDIని తారుమారు చేసింది. (2) ఈ రెండు తారుమార్లనూ చేసింది.

DAY 12 · TOPIC 114

చెల్లింపుల శేషం: కరెంట్ ఖాతా, మూలధన ఖాతా

ప్రశ్న 7

జవాబు: (3) A-3, B-1, C-4, D-2

- A-3: ప్రశ్నలో పేర్కొన్న అనివాసి నర్సు భారత నివాసి కుటుంబానికి ఖర్చుల కోసం పంపే కరెంట్ బదిలీ వ్యక్తిగత బదిలీ. RBI వ్యక్తిగత బదిలీలను కరెంట్ ఖాతాలోని ద్వితీయ ఆదాయం కింద నమోదు చేస్తుంది. ఈ బదిలీలు ప్రధానంగా విదేశాల్లో ఉద్యోగం చేసే భారతీయులు పంపే రెమిటెన్సుల రూపంలో ఉంటాయి.
- B-1: ప్రాథమిక ఆదాయ ఖాతాలో నికరంగా బయటికి వెళ్లే మొత్తం ప్రధానంగా పెట్టుబడి ఆదాయ చెల్లింపులను సూచిస్తుందని RBI చెబుతోంది. విదేశీ పెట్టుబడిదారులు తమ దేశానికి తీసుకెళ్లే రాబడి పెట్టుబడి ఆదాయం. కాబట్టి అది ప్రాథమిక ఆదాయంలోకి వెళ్తుంది; సేవల్లోకి గానీ, మూలధన, విత్త ఖాతాలోకి గానీ వెళ్లదు.
- C-4: విదేశాల్లో నివసించే భారతీయులు భారతదేశంలోని బ్యాంకులో ఉంచే డిపాజిట్ NRI డిపాజిట్. RBI NRI డిపాజిట్లను B విభాగంలో, అంటే మూలధన ఖాతా, విత్త ఖాతాలో, "ఇతర పెట్టుబడులు" కింద చూపిస్తుంది. ఆ డబ్బు నర్సు సొంత ఆస్తిగానే ఉంటుంది; కాబట్టి ఇది బదిలీ కాదు.
- D-2: సాఫ్ట్‌వేర్ రాసినందుకు వచ్చే ఫీజులు కంప్యూటర్ సేవల ఆదాయం. భారత ప్రధాన సేవల ఎగుమతుల్లో కంప్యూటర్ సేవలు ఉన్నాయని RBI చెబుతోంది.
- మిగతా ఆప్షన్లు ఎందుకు తప్పు: (1) A, Cలను తారుమారు చేసింది; అంటే NRI డిపాజిట్‌ను రెమిటెన్సుగా, రెమిటెన్సును మూలధన ప్రవాహంగా తీసుకుంది. (2) B, Dలను తారుమారు చేసింది; అంటే పెట్టుబడి ఆదాయాన్ని సేవగా, సాఫ్ట్‌వేర్ ఫీజులను ప్రాథమిక ఆదాయంగా తీసుకుంది. NCERT పాఠం కారక ఆదాయాన్ని సేవల వాణిజ్యంలోనే లెక్కిస్తుంది; కానీ RBI సేవలను, ప్రాథమిక ఆదాయాన్ని విడివిడిగా చూపిస్తుంది. (4) రెండు జతలనూ తారుమారు చేసింది.

ప్రశ్న 8

జవాబు: (2) 1, 4 మాత్రమే

- 1వ వాక్యం సరైనది: సేవలు, ప్రాథమిక ఆదాయం, ద్వితీయ ఆదాయం ఖాతాలు కలిసి నికర అదృశ్యాలు అవుతాయని RBI ప్రకటనలు చెబుతున్నాయి. 2025-26లో ఇవి US$ 312.0 బిలియన్‌గా (216.6 - 48.2 + 143.6) ఉన్నాయి.
- 2వ వాక్యం తప్పు: RBI పట్టిక రిజర్వ్ ఆస్తుల పెరుగుదలను మైనస్ గుర్తుతో, తగ్గుదలను ప్లస్ గుర్తుతో చూపిస్తుంది. 2025-26లో BoP ప్రాతిపదికన నిల్వలు US$ 23.6 బిలియన్ తగ్గాయి; ఆ వరుసలో +23.6 అని ఉంది.
- 3వ వాక్యం తప్పు: NCERT వాణిజ్య శేషాన్ని వస్తువుల ఎగుమతుల విలువకూ వస్తువుల దిగుమతుల విలువకూ మధ్య ఉండే తేడాగా నిర్వచిస్తుంది. సేవలు అదృశ్యాల్లో భాగం; వాణిజ్య శేషంలో భాగం కాదు.
- 4వ వాక్యం సరైనది: IMF సభ్య దేశంగా ఆర్టికల్ VIII కింద ఉన్న బాధ్యతల మేరకు భారతదేశం 1994 ఆగస్టులో పూర్తి కరెంట్ ఖాతా మార్పిడి సౌలభ్యాన్ని అంగీకరించిందని RBI చెబుతోంది.
- మిగతా ఆప్షన్లు ఎందుకు తప్పు: (1)లో తప్పైన 3వ వాక్యం ఉంది; సరైనదైన 4వ వాక్యం లేదు. (3)లో తప్పైన 2వ వాక్యం ఉంది; సరైనదైన 1వ వాక్యం లేదు. (4)లో ఉన్న 2వ, 3వ వాక్యాలు రెండూ తప్పు.

DAY 12 · TOPIC 115

వాయురాశులు, వాతాగ్రాలు

ప్రశ్న 9

జవాబు: (4) A-4, B-1, C-2, D-3

- ఇది ఎందుకు సరైనది: ఉష్ణ వాతాగ్రం దగ్గర వెచ్చని గాలి చల్లని గాలి మీదికి ఎక్కుతుంది. అందుకే దీని వాలు శీతల వాతాగ్రం వాలు కన్నా చాలా తక్కువ. దీనికి చాలా దూరం ముందు సిర్రస్ కనిపిస్తుంది; దీని వర్షం ఎక్కువ సమంగా, విస్తారంగా కురుస్తుంది (A-4). శీతల వాతాగ్రం దగ్గర చల్లని గాలి వెచ్చని గాలి కిందికి చొచ్చుకుపోతుంది. దీని వాలు నిటారుగా ఉంటుంది, సుమారు 50కి 1 నుంచి 100కి 1 వరకు ఉంటుంది; సన్నని పట్టీలో ఉరుములతో జల్లులు కురుస్తాయి (B-1). పరిణత దశలో, వేగంగా కదిలే శీతల వాతాగ్రం ఉష్ణ వాతాగ్రాన్ని దాటి ముందుకు వెళ్లినప్పుడు, వెచ్చని గాలి ఉపరితలం నుంచి పైకి లేస్తుంది; అప్పుడు మూసుకుపోయిన వాతాగ్రం ఏర్పడుతుంది; ఆ తర్వాత అల్పపీడనం బలహీనపడుతుంది (C-2). జీవిత చక్రం మొదట్లో ఉండేది నిశ్చల వాతాగ్రం: దాని మీద ఒక అల ఏర్పడుతుంది; తర్వాత ఆ వాతాగ్రం ఒక శీతల వాతాగ్రంగా, ఒక ఉష్ణ వాతాగ్రంగా మారుతుంది (D-3).
- (1) ఎందుకు తప్పు: ఇందులో ఉష్ణ వాతాగ్రం, శీతల వాతాగ్రం తారుమారయ్యాయి. నిటారు వాలు, సన్నని పట్టీలో ఉరుములతో కూడిన జల్లులు శీతల వాతాగ్రానివి. తక్కువ వాలు, చాలా దూరం ముందు కనిపించే సిర్రస్, విస్తారమైన వర్షం ఉష్ణ వాతాగ్రానివి.
- (2) ఎందుకు తప్పు: ఇందులో మూసుకుపోయిన వాతాగ్రం, నిశ్చల వాతాగ్రం తారుమారయ్యాయి. నిశ్చల వాతాగ్రం జీవిత చక్రం మొదట్లో వస్తుంది; అది శీతల వాతాగ్రంగా, ఉష్ణ వాతాగ్రంగా చీలిపోతుంది. మూసుకుపోయిన వాతాగ్రం చివర్లో వస్తుంది; అప్పటికి శీతల వాతాగ్రం ఉష్ణ వాతాగ్రాన్ని అందుకుని ఉంటుంది.
- (3) ఎందుకు తప్పు: ఇందులో రెండు జతలూ తారుమారయ్యాయి.

ప్రశ్న 10

జవాబు: (3) 2, 3 మాత్రమే

- 1వ వాక్యం తప్పు: NCERT చెప్పే ఐదు రకాలు ఇవి: సముద్ర ఉష్ణమండల, ఖండాంతర ఉష్ణమండల, సముద్ర ధ్రువ, ఖండాంతర ధ్రువ, ఖండాంతర ఆర్కిటిక్. ఈ వర్గీకరణలో ఖండాంతర ఆర్కిటిక్ (cA) వాయురాశి ఆర్కిటిక్ ప్రాంతంలో, అంటార్కిటికాలో చాలా చల్లగా, మంచుతో కప్పబడిన భూ ప్రాంతాల మీద ఏర్పడుతుంది. ఆర్కిటిక్ ఒక ప్రాంతం; ఖండం కాదు. NCERT జాబితాలో సముద్ర ఆర్కిటిక్ రకం లేదు.
- 2వ వాక్యం సరైనది: వెచ్చని ఉపరితలం మీదికి కదిలే చల్లని గాలి కింది నుంచి వేడెక్కుతుంది; నేలకు దగ్గరగా దాని స్థిరత్వం తగ్గుతుంది. సముద్ర ధ్రువ గాలి వెచ్చని సముద్రాల మీద అస్థిరంగా మారి తరచుగా జల్లులను ఇస్తుంది.
- 3వ వాక్యం సరైనది: బెర్జెరాన్ వర్గీకరణలో వాయురాశి తన కింది ఉపరితలం కన్నా చల్లగా ఉంటే k, వెచ్చగా ఉంటే w అనే అక్షరం వాడతారు.
- మిగతా ఆప్షన్లు ఎందుకు తప్పు: (1)లో తప్పైన 1వ వాక్యం ఉంది; సరైనదైన 3వ వాక్యం లేదు. (2)లో సరైనదైన 3వ వాక్యం లేదు. (4)లో తప్పైన 1వ వాక్యం ఉంది; సరైనదైన 2వ వాక్యం లేదు.

DAY 12 · TOPIC 116

ఖండాలు, మహాసముద్రాలు: ప్రపంచంలోని ప్రధాన భౌతిక స్వరూపాలు

ప్రశ్న 11

జవాబు: (2) A-2, B-3, C-4, D-1

- ఇది ఎందుకు సరైనది: ఉత్తర అమెరికాలో అత్యంత ఎత్తైన శిఖరం డెనాలి (6,190 మీ., అలాస్కా శ్రేణి) (A-2). దక్షిణ అమెరికాలో అత్యంత ఎత్తైన శిఖరం అకోన్‌కాగ్వా (6,959 మీ., ఆండీస్) (B-3). అంటార్కిటికాలో అత్యంత ఎత్తైన శిఖరం విన్సన్ (4,892 మీ., సెంటినెల్ శ్రేణి) (C-4). ఆస్ట్రేలియా ప్రధాన భూభాగంలో అత్యంత ఎత్తైన శిఖరం కోజియస్కో (2,228 మీ., గ్రేట్ డివైడింగ్ శ్రేణి) (D-1).
- (1) ఎందుకు తప్పు: ఇందులో రెండు అమెరికా ఖండాల శిఖరాలు తారుమారయ్యాయి. అకోన్‌కాగ్వా దక్షిణ అమెరికాలోని ఆండీస్‌లో ఉంది; డెనాలి ఉత్తర అమెరికాలోని అలాస్కా శ్రేణిలో ఉంది.
- (3) ఎందుకు తప్పు: ఇందులో రెండు జతలూ తారుమారయ్యాయి: రెండు అమెరికా ఖండాల శిఖరాలు తారుమారయ్యాయి; విన్సన్, కోజియస్కో కూడా తారుమారయ్యాయి.
- (4) ఎందుకు తప్పు: ఇందులో విన్సన్, కోజియస్కో తారుమారయ్యాయి. విన్సన్ అంటార్కిటికాలోని సెంటినెల్ శ్రేణిలో ఉంది; కోజియస్కో ఆస్ట్రేలియా ప్రధాన భూభాగంలోని గ్రేట్ డివైడింగ్ శ్రేణిలో ఉంది.

ప్రశ్న 12

జవాబు: (1) 1, 2, 3 మాత్రమే

- 1వ వాక్యం సరైనది: అట్లాంటిక్ మహాసముద్రంలో అత్యంత లోతైన చోటు ప్యూర్టో రికో అగాధంలోని బ్రౌన్‌సన్ డీప్; దాని లోతు 8,376 మీ. బ్రిటానికా దాన్ని మిల్వాకీ డెప్త్ (8,380 మీ.) అంటుంది; అది కూడా ప్యూర్టో రికో అగాధంలోనే ఉంది.
- 2వ వాక్యం సరైనది: ప్రపంచంలోని నేలలో సుమారు 80 శాతం భూ అర్ధగోళంలో ఉంది. అయినా అందులో 53 శాతం నీరు, 47 శాతం నేల ఉన్నాయి.
- 3వ వాక్యం సరైనది: అంటార్కిటికా విస్తీర్ణం సుమారు 14.2 million km^2; యూరప్ విస్తీర్ణం సుమారు 10.0 million km^2. విస్తీర్ణంలో అంటార్కిటికా 5వ స్థానంలో, యూరప్ 6వ స్థానంలో ఉన్నాయి.
- 4వ వాక్యం తప్పు: అతి చిన్న మహాసముద్రం ఆర్కిటిక్ (సుమారు 15.6 million km^2). దక్షిణ మహాసముద్రం (సుమారు 22.0 million km^2) విస్తీర్ణంలో 4వ స్థానంలో ఉంది; అంటే చిన్నవాటిలో అది రెండోది.
- మిగతా ఆప్షన్లు ఎందుకు తప్పు: (2)లో సరైనదైన 1వ వాక్యం లేదు. (3)లో సరైనవైన 2వ, 3వ వాక్యాలు లేవు; తప్పు అయిన 4వ వాక్యం ఉంది. (4)లో సరైనదైన 1వ వాక్యం లేదు; తప్పు అయిన 4వ వాక్యం ఉంది.

DAY 12 · TOPIC 117

సౌరశక్తి: జాతీయ సౌర మిషన్, అంతర్జాతీయ సౌర కూటమి

ప్రశ్న 13

జవాబు: (1) 3, 4 మాత్రమే

- 1వ వాక్యం తప్పు: మిషన్ మొదలైనప్పుడు దాని లక్ష్యం 2022 నాటికి 20,000 MW. కేంద్ర మంత్రివర్గం దాన్ని ఐదు రెట్లు పెంచి 1,00,000 MW చేసింది 2015 జూన్ 17నే; అంతకు ముందు కాదు.
- 2వ వాక్యం తప్పు: ఇది విభజనను తారుమారు చేసింది. 100 GWలో 40 GW రూఫ్‌టాప్ సోలార్ నుంచి, 60 GW గ్రిడ్‌కు కలిపి ఉండే పెద్ద, మధ్య తరహా ప్రాజెక్టుల నుంచి రావాలి.
- 3వ వాక్యం సరైనది: కాంపోనెంట్ C అంటే గ్రిడ్‌కు కలిపి ఉన్న 35 లక్షల వ్యవసాయ పంపులను సౌరశక్తితో నడిచేలా మార్చడం; ఫీడర్ స్థాయి సౌరీకరణ కూడా ఇందులోనే ఉంది. కాంపోనెంట్ A గ్రిడ్‌కు కలిపి ఉండే వికేంద్రీకృత ప్లాంట్లకు సంబంధించినది. కాంపోనెంట్ B విడిగా పని చేసే సోలార్ పంపులకు సంబంధించినది.
- 4వ వాక్యం సరైనది: వ్యక్తిగత నివాస గృహానికి మొదటి 2 kW వరకు బెంచ్‌మార్క్ ఖర్చులో 60 శాతం, 3 kW వరకు అదనపు సామర్థ్యానికి 40 శాతం CFA అందుతుంది; 3 kW దాటితే అదనపు CFA లేదు. 2024 సాధారణ రాష్ట్రాల రేటు ప్రకారం 3 kW లేదా అంతకన్నా ఎక్కువకు ₹78,000. ప్రత్యేక కేటగిరీ రాష్ట్రాలు, GHS/RWAsకు వేరు నిబంధనలు ఉన్నాయి.
- మిగతా ఆప్షన్లు ఎందుకు తప్పు: (2)లో తప్పు అయిన రెండు వాక్యాలూ ఉన్నాయి; సరైన రెండు వాక్యాలూ లేవు. (3)లో తప్పు అయిన 1వ వాక్యం ఉంది; సరైనదైన 4వ వాక్యం లేదు. (4)లో తప్పు అయిన 2వ వాక్యం ఉంది; సరైనదైన 3వ వాక్యం లేదు.

ప్రశ్న 14

జవాబు: (4) ప్రారంభం పారిస్‌లో జరిగింది; ఫ్రేమ్‌వర్క్ ఒప్పందాన్ని మరకేష్‌లో సంతకాల కోసం తెరిచారు

- ఇది ఎందుకు సరైనది: భారతదేశం, ఫ్రాన్స్ 2015లో పారిస్‌లో COP21లో ISAను ప్రారంభించాయి. దాని ఫ్రేమ్‌వర్క్ ఒప్పందాన్ని 2016 నవంబర్ 15న మరకేష్‌లో, COP22 సమయంలో, సంతకాల కోసం తెరిచారు.
- (1) ఎందుకు తప్పు: ఇందులో రెండు చోట్లూ తారుమారయ్యాయి.
- (2) ఎందుకు తప్పు: ప్రారంభించిన చోటు సరైనదే. కానీ ఫ్రేమ్‌వర్క్ ఒప్పందాన్ని పారిస్‌లో కాదు, పారిస్ ప్రారంభం తర్వాత ఏడాదికి మరకేష్‌లో సంతకాల కోసం తెరిచారు.
- (3) ఎందుకు తప్పు: ఫ్రేమ్‌వర్క్ ఒప్పందం చోటు సరైనదే. కానీ ISAను మరకేష్‌లో కాదు, పారిస్‌లో COP21లో ప్రారంభించారు.

DAY 12 · TOPIC 118

సిలాజిజమ్: 'అవకాశం' (possibility), 'I లేదా II' (either-or) రకాలు

ప్రశ్న 15

జవాబు: (3) I, III మాత్రమే అనుసరిస్తాయి

- గుంపులు: నాణేలు, నోట్లుకార్డులు, స్టాంపులు.
- నోటు అయిన నాణెం వెంట వెళ్లండి; దాన్ని x అనుకుందాం. x ఒక నోటు; అన్ని నోట్లూ కార్డులే; కాబట్టి x ఒక కార్డు అంటే "కొన్ని నాణేలు కార్డులు" తప్పకుండా నిజం; దీన్ని తిప్పి చెబితే "కొన్ని కార్డులు నాణేలు". తీర్మానం I అనుసరిస్తుంది.
- x వెంట ఇంకో అడుగు వెళ్లండి: x ఒక కార్డు.ఏ కార్డు కూడా స్టాంపు కాదు; కాబట్టి x స్టాంపు కాదు. అంటే "కొన్ని నాణేలు స్టాంపులు కావు" తప్పకుండా నిజం.
- తీర్మానం II: అన్ని నాణేలూ స్టాంపులే అయితే x కూడా స్టాంపు కావాలి. రాబట్టిన "కొన్ని నాణేలు స్టాంపులు కావు" ప్రతి చిత్రంలోనూ దీన్ని అడ్డుకుంటుంది. తీర్మానం II అనుసరించదు.
- తీర్మానం III: స్టాంపుల వృత్తాన్ని నాణేల వృత్తం లోపల, కార్డుల బయట ఉన్న నాణేల భాగంలో గీయండి. సమితులుగా రాస్తే: నాణేలు = {x, s}, నోట్లు= {x}, కార్డులు = {x}, స్టాంపులు = {s}. మూడు ప్రకటనలూ నిజమే; ప్రతి స్టాంపూ ఒక నాణెమే. కాబట్టి ఇది సాధ్యం. ఇది తప్పకుండా నిజం కూడా కాదు, ఎందుకంటే స్టాంపుల వృత్తం నాణేలకు దూరంగా కూడా ఉండవచ్చు. తీర్మానం III అనుసరిస్తుంది.
- (1) ఎందుకు తప్పు: "కొన్ని నాణేలు స్టాంపులు కావు" అనేది ఆ రెండు గుంపుల మధ్య ప్రతి "అన్ని"నీ అడ్డుకుంటుంది అన్నట్టుగా ఇది IIIని తోసిపుచ్చుతుంది. అది "అన్ని నాణేలూ స్టాంపులే అయ్యే అవకాశం"ను మాత్రమే అడ్డుకుంటుంది; "అన్ని స్టాంపులూ నాణేలే అయ్యే అవకాశం" తెరిచే ఉంటుంది (4వ నియమం).
- (2) ఎందుకు తప్పు: "కొన్ని నాణేలు నోట్లుఅన్ని నోట్లూ కార్డులే" నుంచి ఏమీ రాదు అని ఇది అనుకుంటుంది. అందువల్ల Iని వదిలేస్తుంది; రాబట్టగలిగే "కొన్ని నాణేలు స్టాంపులు కావు"ను కూడా వదిలేస్తుంది. అప్పుడు నాణేలకూ స్టాంపులకూ లింకు లేనట్టు కనిపిస్తుంది; కాబట్టి IIIతో పాటు IIని కూడా ఒప్పుకుంటుంది.
- (4) ఎందుకు తప్పు: ఇది రెండు 'అవకాశం' తీర్మానాలను తిప్పి చదువుతుంది: "అన్ని నాణేలూ స్టాంపులే అయ్యే అవకాశం" అనేదాన్ని "అన్ని స్టాంపులూ నాణేలే అయ్యే అవకాశం" అనుకుంటుంది. అందుకే IIని ఒప్పుకుని, IIIని తోసిపుచ్చుతుంది.

ప్రశ్న 16

జవాబు: (2) I లేదా II, ఏదో ఒకటి అనుసరిస్తుంది

- గుంపులు: కుండలు, పెనాలు, జాడీలు, కప్పులు.
- తీర్మానం III: "కొన్ని కుండలు పెనాలు", "ఏ పెనం కూడా జాడీ కాదు" నుంచి "కొన్ని కుండలు జాడీలు కావు" మాత్రమే వస్తుంది (పెనం అయిన కుండ). "ఏ కుండ కూడా జాడీ కాదు" రాదు: జాడీల వృత్తం పెనాల బయట ఉన్న కుండల భాగాన్ని కోయవచ్చు. సమితులుగా రాస్తే: కుండలు = {p, q}, పెనాలు = {p}, జాడీలు = {q}, కప్పులు = {q}. మూడు ప్రకటనలూ నిజమే; q జాడీ అయిన కుండ. తీర్మానం III అనుసరించదు.
- తీర్మానం Iని విడిగా చూస్తే: కుండలు = {p}, పెనాలు = {p}, జాడీలు = {j}, కప్పులు = {j} అనే సమితుల్లో మూడు ప్రకటనలూ నిజమే; ఏ కుండ కూడా కప్పు కాదు. I అనుసరించదు.

- తీర్మానం IIని విడిగా చూస్తే: కుండలు = {p}, పెనాలు = {p}, జాడీలు = {j}, కప్పులు = {p, j} అనే సమితుల్లో మూడు ప్రకటనలూ నిజమే; ప్రతి కుండా కప్పే. II అనుసరించదు.
- I, IIలలో కర్త ఒకటే (కుండలు), విధేయం కూడా ఒకటే (కప్పులు); ఇవి "అన్ని", "కొన్ని ... కావు" జంట. ప్రతి చిత్రంలోనూ వీటిలో సరిగ్గా ఒకటి నిజం. కాబట్టి I లేదా II, ఏదో ఒకటి అనుసరిస్తుంది.
- (1) ఎందుకు తప్పు: ఇది "కావు"ను "అన్ని" ప్రకటన మీదుగా ముందుకు తీసుకెళ్తుంది: "కొన్ని కుండలు జాడీలు కావు", "అన్ని జాడీలూ కప్పులే" నుంచి "కొన్ని కుండలు కప్పులు కావు" అని తేలుస్తుంది. కానీ జాడీల బయట ఉన్న కుండలు కూడా కప్పుల లోపల ఉండవచ్చు; తీర్మానం II కోసం పైన ఇచ్చిన సమితుల్లో అలాగే ఉంది.
- (3) ఎందుకు తప్పు: ఇది "కొన్ని", "ఏ ... కూడా ... కాదు" కలిస్తే "ఏ కుండ కూడా జాడీ కాదు" వస్తుంది అని చదువుతుంది. నిజానికి "కొన్ని కుండలు జాడీలు కావు" మాత్రమే అనుసరిస్తుంది.
- (4) ఎందుకు తప్పు: ఇది I, IIలను ఒక్కొక్కటిగా తోసిపుచ్చి అక్కడే ఆగిపోతుంది; అవి పూరక జంట అవుతాయో లేదో చూడదు.

DAY 12 · TOPIC 119

డేటా విశ్లేషణ (data interpretation): పట్టికలను చదవడం, వేగంగా లెక్కించడం

ప్రశ్న 17

జవాబు: (4) 15.0%

- సాధన: పెరుగుదల = 552 - 480 = 72 వేల టన్నులు. ఆధారం ముందటి సంవత్సరం 2023-24 అంకె, అంటే 480. మార్పు శాతం = 72/480 × 100 = 15.0%.
- త్వరగా సరిచూడటం: 480లో 10% అంటే 48; 5% అంటే 24. 48 + 24 = 72, కాబట్టి పెరుగుదల సరిగ్గా15%.
- (3) ఎందుకు తప్పు: తీసివేసే ముందే 552ను 550గా (రెండు సార్థక అంకెలకు) సవరిస్తే 14.6% వస్తుంది: 70/480 × 100 = 14.58%. రెండు అంకెలూ దగ్గరగా ఉన్నాయి, కాబట్టి ముందే సవరిస్తే తేడా 72 నుంచి 70కి మారుతుంది. ముందు కచ్చితమైన అంకెలను తీసివేయాలి.
- (2) ఎందుకు తప్పు: తప్పు ఆధారంతో, అంటే తర్వాతి సంవత్సరం అంకెతో భాగిస్తే 13.0% వస్తుంది: 72/552 × 100 = 13.04%. మార్పు శాతాన్ని ముందటి సంవత్సరంతో పోల్చి కొలవాలి.
- (1) ఎందుకు తప్పు: తప్పు అడ్డు వరుస చదివితే 12.5% వస్తుంది. ఇక్కడ జిల్లా Q 2024-25 అంకె 540ను జిల్లా R 2023-24 అంకెతో పోల్చారు: 60/480 × 100 = 12.5%.

ప్రశ్న 18

జవాబు: (1) హెక్టారుకు 3.20 టన్నులు

- సాధన: ఐదు జిల్లాలూ కలిపి దిగుబడి = మొత్తం ఉత్పత్తి ÷ మొత్తం విస్తీర్ణం. 2024-25లో మొత్తం ఉత్పత్తి = 304 + 540 + 552 + 700 + 464 = 2,560 వేల టన్నులు. మొత్తం విస్తీర్ణం = 80 + 150 + 160 + 250 + 160 = 800 వేల హెక్టార్లు దిగుబడి = 2,560 ÷ 800 = 3.20. "వేలు" రద్దవుతుంది, కాబట్టి యూనిట్ హెక్టారుకు టన్నులు.
- (2) ఎందుకు తప్పు: 3.31 అనేది ఐదు జిల్లాల దిగుబడుల మామూలు సగటు: (3.8 + 3.6 + 3.45 + 2.8 + 2.9) ÷ 5 = 16.55 ÷ 5 = 3.31. ఇలా చేస్తే P లాంటి చిన్న జిల్లాకూ S లాంటి పెద్ద జిల్లాకూ సమాన భారం ఇచ్చినట్టు అవుతుంది. గుంపు మొత్తానికి రేటు అంటే మొత్తం ÷ మొత్తం.
- (3) ఎందుకు తప్పు: 3.40 = 2,720 ÷ 800. ఇక్కడ తప్పు నిలువు వరుస అయిన 2023-24 ఉత్పత్తి మొత్తాన్ని తీసుకుని, 2024-25 విస్తీర్ణంతో భాగించారు.
- (4) ఎందుకు తప్పు: 3.48లో రెండు పొరపాట్లూ ఉన్నాయి: ఒక్కో జిల్లాకు 2023-24 ఉత్పత్తి ÷ 2024-25 విస్తీర్ణం లెక్కించి, ఆ ఐదు విలువల మామూలు సగటు తీసుకున్నారు. (4.125 + 3.733 + 3.0 + 3.36 + 3.1875) ÷ 5 = సుమారు 3.48.

DAY 12 · TOPIC 120

వర్తమాన అంశాలు: శ్రీకాకుళం పొందూరు ఖాదీకి భౌగోళిక గుర్తింపు (GI) ట్యాగ్ (2025 డిసెంబర్)

ప్రశ్న 19

జవాబు: (2) 1, 2 మాత్రమే

- 1వ వాక్యం సరైనది: దరఖాస్తు నం. 1049కి రిజిస్ట్రీ రికార్డులో దరఖాస్తుదారుగా ఉన్నది ఖాదీ, గ్రామీణ పరిశ్రమల కమిషన్ (KVIC). స్థానిక సంఘం అయిన ఆంధ్ర ఫైన్ ఖాదీ కార్మికాభివృద్ధి సంఘం పేరు దరఖాస్తుదారుగా లేదు.
- 2వ వాక్యం సరైనది: నమోదైన GI పదేళ్ల పాటు చెల్లుతుంది; పునరుద్ధరణ రుసుము కట్టి దాన్ని పునరుద్ధరించుకోవచ్చు.
- 3వ వాక్యం తప్పు: పొందూరు నూలును ఒకే కదురు ఉన్న రాట్నం మీద వడుకుతారు (ఒక కథనం ప్రకారం దానికి 24 చువ్వలు ఉంటాయి); ఎన్నో కదుర్లు ఉన్న అంబర్ రాట్నం మీద కాదు.
- మిగతా ఆప్షన్లు ఎందుకు తప్పు: (3), (4) రెండింటిలోనూ తప్పు అయిన 3వ వాక్యం ఉంది. (1)లో సరైనదైన 1వ వాక్యం లేదు.

ప్రశ్న 20

జవాబు: (3) A-2, B-3, C-1, D-4

- ఇది ఎందుకు సరైనది: వరాహ నది ఒడ్డున ఉన్న ఏటికొప్పాక అనకాపల్లి జిల్లాలో ఉంది (A-2). ఇబ్రహీంపట్నం మండలంలోని కొండపల్లి NTR జిల్లాలో ఉంది (B-3). గురజాల రెవెన్యూ డివిజన్‌లోని దుర్గి పల్నాడు జిల్లాలో ఉంది (C-1). 2022 ఏప్రిల్‌లో ఆళ్లగడ్డను నంద్యాల జిల్లాలో చేర్చారు (D-4).
- (1) ఎందుకు తప్పు: ఇందులో రెండు బొమ్మల కళలు తారుమారయ్యాయి. ఏటికొప్పాకను NTR జిల్లాలో, కొండపల్లిని అనకాపల్లి జిల్లాలో చూపింది.
- (2) ఎందుకు తప్పు: ఇందులో రెండు రాతి శిల్ప కళలు తారుమారయ్యాయి. దుర్గిని నంద్యాల జిల్లాలో, ఆళ్లగడ్డను పల్నాడు జిల్లాలో చూపింది.
- (4) ఎందుకు తప్పు: ఇందులో బొమ్మల కళలు, రాతి శిల్ప కళలు రెండు జతలూ తారుమారయ్యాయి.